

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
гаракаецца
Запацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№8 (226) ТРАВЕНЬ 2017 ГОД

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

КАНФЕРЭНЦЫЯ МЕДЫКАЎ

11 траўня ў Шуміліне прайшла выязная абласная навукова-практычная канферэнцыя «Сучасныя лабараторныя тэхналогіі дыягностыкі і лячэння».

Адкрываючы работу канферэнцыі, галоўны спецыяліст упраўлення аховы здароўя Віцебскага аблвыканкама Аляксей Цецераў выказаў меркаванне, што мерапрыемства адбываецца ў новым фармаце. А менавіта гэта ўсяляе надзею на добры плён работы. Тым болей, што галоўная праблема якаснай медыцыны (ды і не толькі медыцыны) ў арганізацыі ўзаемадзеяння паміж сумежнымі спецыялістамі, у адсутнасці паразумення, якое часта могуць канстатаваць урачы-практыкі. І цалкам магчыма, што пачынаецца гэта яшчэ ва ўніверсітэце. А надалей часта перашкаджае ўстанавіць правільны дыягназ і прызначыць адпаведнае лячэнне. У выніку не выконваецца галоўная задача па якасным медыцынскім паслугам і правільнаму лячэнню людзей.

Насенняшнідзень раённа-шумілінская бальніца абсталявана больш-менш сучаснай дыягностычнай лабараторыяй. Прычым далёка не ўсе ўстановы аховы здароўя нават горада Віцебска могуць пахваліцца такім абсталяваннем. Але адна справа – займаець высокатэхналагічнае абсталяванне, а зусім і ншае зусім

умець правільна выкарыстаць усе яго магчымасці на карысць нашых пацыентаў. Карацей кажучы, мясцовых спецыялістаў трэба спачатку навучыць як слёды карыстацца новай медыцынскай тэхнікай, трактаваць яе дадзеныя.

Усё ж, выходзячы з той працы, на абласной канферэнцыі былі раскрыты магчымасці сучаснай лабараторнай дыягностыкі ў самых розных сферах медыцыны. Медыкі казалі болей падрабязна пра клінічнае значэнне паказчыкаў аўтаматызаванага аналізу клетак крыві, пра анкамаркеры ў лабараторнай дыягностцы. Яшчэ вялася гаворка пра лабараторныя крытэрыі хранічнай хваробы нырак, пра ролю і значэнне інавацыйных лабараторных тэхналогій у сучаснай рэпрадукцыйнай медыцыне, некаторыя аспекты дыягностыкі цукровага дыябету і многае іншае.

Прынамсі, гэты ўдзел у канферэнцыі шумілінскіх дактароў – як работнікаў лабараторыі, так і тэрапеўтаў, хірургаў, гінеколагаў, адкрыў перад імі новыя магчымасці ў аказанні якаснай медыцынскай дапамогі.

Ян Вайтовіч

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: [HTTP://SHUMILINA.BY](http://shumilina.by)

СВЯТА

ЯК ШУМІЛІНЦЫ АДЗНАЧАЛІ ДЗЕНЬ ПЕРАМОГІ

Менавіта ў гэты дзень улады і жыхары раёна ўспамінаюць пра подзвіг нашых дзядоў, якія выстаялі ў Другой Сусветнай вайне і перамаглі ворага, абаранілі наш народ, адстаялі краіну. Нашчадкі ўспамінаюць гэты подзвіг з вялікай ўдзячнасцю, бо без самаахвярнасці нашых продкаў не было б будучага ў нас і ў нашых дзяцей.

9 траўня ўрачыстыя мерапрыемствы пачаліся на Шуміліншчыне з мітынгу, арганізаваных на брацкіх могілках у Тропіне і Дворышчы. Далей яны працягваліся на вайсковых пахаваннях практычна ва ўсіх аграгарадках і буйных вёсках нашага раёна. Па традыцыі, у гэты памятны дзень на брацкія могілкі прыязджаюць замежныя госці. Вось і цяпер на Шуміліншчыну завіталі госці з Масквы і Падмаскоўя, Удмурцыі і Смаленска, з далёкага Узбекістана. Гэта былі ўнукі і праўнукі воінаў, якія загінулі на шумілінскай зямлі, вызваляючы яе ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Пад музыку духавога аркестра і ансамбля барабаншчыц Шумілінскай дзіцячай школы мастацтваў дэманстравалі з прадстаўнікоў прадпрыемстваў райцэнтра, грамадскіх арганізацый, школьнікаў, жыхароў і гасцей райцэнтра прайшлі на брацкія могілкі. Тут кіраўнік раёна Аляксандр Снараў у сваім выступленні заверыў усіх прысутных, што «мы будзем вечна памятаць пра тых герояў, што ахвяравалі сваё жыццё дзеля свабоды нашай краіны». Чыноўнік павіншаваў шумілінцаў са святам і ўшанаваў памяць загінуўшых у вайне.

Упершыню Шумілінскі раён далучыўся да міжнароднай акцыі памяці «Бессмяротны полк». На акцыі-шэсце «Слава героям Шумілінскага краю» па цэнтральнай вуліцы раёна прайшлі больш за 300 чалавек, якія пранеслі па вуліцах райцэнтра фатаграфіі Герояў СССР, што вызвалялі наш раён, партрэты нашых землякоў, сваякоў, што ваявалі з ворагам на франтах і ў партызанскіх атрадах.

Работнікі культуры раёна таксама падрыхтавалі святочную праграму. На эстрадзе ў гарадскім парку гучалі вядомыя песні ваенных часоў і сучасныя папулярныя мелодыі.

Па гэты раз цікавы выставачны праект падрыхтаваў да свята Шумілінскі гісторыка-краязнаўчы музей. Былі выставы і прэзентацыі сваіх вырабаў і нацыянальных страў, якія прапанавалі раённы Дом рамёстваў і народны клуб «Разынка».

Завяршыла святочны дзень маладзёжная акцыя — «Свечка Памяці». Больш за 150 свечак у памяць пра воінаў, якія загінулі ў баях, запалілі маладыя жыхары раёна на брацкіх могілках, на Алеі Герояў у шумілінскім парку.

А. Прылуцкі

КРЫМІНАЛ

СУД НАД ЗАБОЙЦАМ БІЗНЭСОЎЦА

У Віцебску пачынаецца суд над абвінавачаным у забойстве бізнэсоўца, цела якога было знойдзена ў Шумілінскім раёне

Віцебскі абласны суд пачынае разгляд крымінальнай справы ў дачыненні да 34-гадовага жыхара Гарадка. Дзеянні мужчыны кваліфікаваны па ч.1 арт.14 і ч.2 арт.209 (замах на махлярства і махлярства), п.6, 12 ч.2 арт.139 (забойства, здзейсненае з асаблівай жорсткасцю з карысці і спалучанае з разбойным нападам), ч.3 арт.207 (разбойны напад), ч.1 арт.14 і ч.1 арт.214 (замах на крадзеж транспартнага сродку) КК Беларусі.

Як паведамлялася раней, у верасні 2016 года ў Шумілінскім раёне недалёка ад прасёлкавай дарогі ў меліярацыйным канале быў знойдзены труп маладога мужчыны з колата-рэзанымі раненнямі. Адрозна па гарачых слядах была ўзбуджаная крымінальная справа, на наступны дзень знойдзены падазраваны.

Устаноўлена, што спачатку ён ашуканскім шляхам завалодаў грашыма бізнэсмэна ў суме 1,7

тыс. долараў. Нібыта пад падставай рэалізацыі домаўладання з зямельным участкам у Гарадоцкім раёне.

Калі ён не выканаў сваіх абавязацельстваў, бізнэсмен прыехаў на сустрэчу з ашуканцам ў гаражна-спажывецкім кааператыве недалёка ад Гарадка. Тады зламыснік забіў яго з асаблівай жорсткасцю, забраў грошы, ўпрыгажэнні і іншую маёмасць на агульную суму больш за 5,5 тыс. беларускіх рублёў. З мэтай утойвання злачынства ён вывез труп на тэрыторыю суседняга Шумілінскага раёна, дзе і выкінуў у кустоў.

Таксама ён спрабаваў скрасці BMW X5, які належыць бізнэсоўцу і памяняў нумары. Але аўтамабіль не завёўся, і злачынны намер да канца не быў рэалізаваны. За абвінавачаным лічыцца шэраг эпизодаў махлярства ў дачыненні да яшчэ аднаго пацярпелага.

vitebsk.cc

КУЛЬТУРА

«ТЭАТРАЛЬНАЯ ВЯСНА» — ЯРКАЯ І ЦІКАВАЯ

У традыцыйным раённым аглядзе-конкурсе «Тэатральная вясна-2017» плённа прынялі ўдзел дарослыя і дзіцячыя тэатральныя калектывы.

Варта адзначыць, што сярод дзіцячых тэатральных калектываў і тэатраў-мініяцюр лепшымі журы прызнала калектывы Шумілінскага раённага цэнтра культуры – тэатральную студию (кіраўнік Вераніка Саладхуна) і тэатральны калектыў новага жанру «Новы погляд» (кіраўнік Хрысціна Бурлакова) – за сумесную работу – спектакль па п'есе А. Жанайдаравы «Душа падушкі».

У сваю чаргу дарослыя тэатральныя калектывы Обальскага ГДК паставіў спектакль па п'есе вядомага беларускага драматурга Васіля Ткачова «Слуп». Кіраўнік спектакля Дзяніс Агафонаў, рэжысёр — Таццяна Партная.

Пры гэтым самадзейныя артысты нямала рыхтаваліся да паказу, рэпэціравалі, ужываліся ў ролі сваіх герояў і ў выніку прадставілі 40 хвілін выдатнага тэатральнага дзеяства на роднай мове. Рэжысёр удала пакаў няпростае жыццё людзей сталага веку ў аддаленых вёсках, прымусіў задумацца над праблемамі адзіноцты, п'янства, месца чалавека ў свеце.

У спектаклі ролю Сцяпана вельмі пранікнёна сыграў Дзяніс Агафонаў, яго маналогі былі настолькі пераканаўчымі, што глядач верыў артысту, смяяўся і нават плакаў разам

з ім. Артысткі Таццяна Партная і Алена Кудлаева таксама яскрава сыгралі вясковых сябровак, якія з клопатам і пшчотай апякалі галоўнага героя. Ёсць над чым задумацца, што слуп з назвай вёскі быў прадстаўлены рэжысёрам менавіта як адушаўлены прадмет. Відавочна, што гэта дапамагло глядачу яшчэ больш зразумець адзіноцту чалавека ў гэтым свеце. Каля адзінокага слупа адна за другой змяняліся сцэны, а ў фінале ля яго памірае галоўны герой...

Цалкам магчыма, што спектакль будзе вядомы і цікавы для шырокага кола глядачоў, тым болей, што журы прысудзіла яму першае месца.

Увогуле, сёлетняя «Тэатральная вясна» выдалася асабліва насычанай, усе тэатральныя калектывы праявілі цікава і плённа і заслужылі высокую ацэнку журы. Па-за ўвагай не засталіся работы дзіцячых тэатральных калектываў Ляжнёўскага клуба (спектакль па п'есе А. Махначы «Выратаваны»), Лаўжанскага ЦКіВЧ (спектакль «Сімпацічная клятва»), Лескавіцкага СК (спектакль па казцы «Зайкава хатка»), Мішкавіцкага СК (спектакль па казцы «Новы калабок»), Амбросавіцкага СДК («Новыя прыгоды каваля Вакулы») і іншыя.

М. Амбросаў

ЗДАРОВЫ ЛАД ЖЫЦЦЯ

ДНІ ЦВЯРОЗАСЦІ Ў ШУМІЛІНЕ

Дні цвярозасці будуць праводзіць штоквартальна ў Шумілінскім раёне.

Адпаведнае рашэнне было прынята райвыканкамам для папулярызацыі актыўнага адпачынку і здаровага ладу жыцця. Ініцыятыва мае на ўвазе не толькі забарону на продаж спіртнога, але і правядзенне мноства масавых мерапрыемстваў, якія могуць зацікавіць мясцовых жыхароў і адцягнуць іх ад згубных звычак.

Паводле супрацоўнікаў

аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі райвыканкама, першы Дзень цвярозасці прайшоў у канцы сакавіка. Прадпрыемствы і арганізацыі агадзя размясцілі ў сябе на інфармацыйных стэндах агітацыйныя ўлёткі, прысвечаныя барацьбе з п'янствам і алкагалізмам.

Акрамя таго, управаслаўным і каталіцкім храмах Шуміліна прайшлі малебны «Пастаў свечку аб вылячэнні». Узявіна,

Добрына і Дабей выступіла агітбрыгада аўтаклуба. Ва ўстановах адукацыі райцэнтра і шэрагу іншых населеных пунктаў адбыліся таварыскія сустрэчы па гульнявых відах спорту.

І вядома ж, адным з самых яркіх падзей дня стаў масавы забег «Мы за цвярозы лад жыцця», да якога далучыліся прадстаўнікі многіх працоўных калектываў, члены раённай арганізацыі РГА "Белая Русь" і проста аматары актыўнага баўлення часу.

Алесь Прыбярэжны

СПОРТ

ПЕРШАЯ ПЕРАМОГА Ў ФУТБОЛЬНЫМ СЕЗОНЕ

21 траўня ў стартавым матчы чэмпіянату Віцебскай вобласці па футболе сярод аматарскіх каманд ФК «Шуміліна» перамог у гасцях ФК «Бешанковічы» з лікам 3: 2.

Прынамсі, уся першая палова гульні ў Бешанковічах для шумілінскай каманды прайшла вельмі няўдала. З першых жа хвілін гульні бешанковіцкія футбалісты завалодалі ініцыятывай і навязлі шумілінцам сваю гульню, у выніку якой і забілі два галы ў вароты нашай

каманды. Здавалася б, пасля такога пачатку, адыграцца нашай камандзе ўжо наўрад ці магчыма.

Аднак пасля перапынку гульцы ФК «Шуміліна» апамяталіся, ўнеслі свае карэктывы і пачалі ўсё больш насядаць на вароты гаспадароў поля. У адказ

ціску бешанковіцкія гульцы не вытрымалі, яны відавочна занерваваліся, пачалі дапускаць памылкі і ў рэшце рэшт перайшлі на жорсткую гульню. Расплата за грубасць наступіла ў выглядзе двух пенальці, якія шумілінцы бліскуча рэалізавалі. А напрыканцы матчу суддзя прызначыў яшчэ і штрафны ўдар, пасля якога наша каманда забіла трэці, пераможны мяч.

З удалым стартадам, ФК «Шуміліна»!

Алесь Прыбярэжны

ГРАМАДСКАЯ БЯСПЕКА

БЯСПЕКА ДЗЯЦЕЙ У ЛАГЕРАХ УЗЯТА ПАД КАНТРОЛЬ

24 траўня ў аддзеле адукацыі, спорту і турызму Шумілінскага райвыканкама адбылася інструктыўна-метадычная нарада з начальнікамі аздараўленчых лагераў, у якой прынялі ўдзел работнікі раённага аддзела па надзвычайных сітуацыях, аддзела ўнутраных спраў, Асвода і РЦГіЭ.

Першы намеснік начальніка райаддзела па НС Рыгор Жук даў да ведама прысутных сітуацыю з пажарамі, нагадаў асноўныя прычыны іх узнікнення. Рыгор Леанідавіч у сваім выступе звярнуў асаблівую ўвагу

на асноўныя патрабаванні арганізацыйных мерапрыемстваў па забеспячэнні бяспекі для прышкольных лагераў, засяродзіў увагу на асаблівасці пры арганізацыі кругласутачных змен.

Таксама нагадаў прысутным парадак

карыстання першаснымі сродкамі пажаратушэння і дзеянні ў выпадку ўзнікнення надзвычайнай сітуацыі, правёў практычную адпрацоўку тушэння ўмоўнага пажару.

Апроч таго, работнікі іншых службаў абмяркоўвалі на нарадзе пытанні па недапушчэнні правапарушэнняў непаўналетнімі ў летні перыяд, правілаў і кантролю паводзін на вадзе, выканання санітарных нормаў у лагерах.

М. Амбросаў

ТРАДЫЦЫЯ

САЮЗ МАРАКОЎ АДЗНАЧЫЎ ЮБІЛЕЙ

Напрыканцы красавіка на Шумілінскім возеры ваенныя маракі нашага раёна, ладзілі ўрачыстасці з нагоды 20-годдзя з дня ўтварэння раённага савета Беларускага саюза ваенных маракоў.

Каля возера на сваёй «ваеннай базе» пад сцягамі сабраліся ўсе мужчыны, хто аднойчы і назаўжды звязаў сваё жыццё з морам. І не такая бяда, што сапраўднага мора ў Беларусі няма. Усе шумілінцы, хто некалі «лавіў хвалю», праз усё жыццё дастойна нясуць званне марака. Гэты юбілей аказаўся выдатнай нагодай для падвядзення вынікаў працы

двух дзесяцігоддзяў. Маракі вырашылі паставіць перад сабой новыя задачы.

На свята сабраліся прадстаўнікі марскога братэрства з іншых рэгіёнаў вобласці. Прыбылі на Шуміліншчыну госці з абласной арганізацыі БСВМ, сябры аднадумцы. Мясцовая ўлада ў сваю чаргу таксама праявіла зацікаўленасць да падзеі. Перад прысутнымі

выступіла намеснік старшыні райвыканкама Ірына Шалахава. Цёплыя словы віншаванняў выказалі ідэалаг па справах моладзі райвыканкама Валянціна Навіцкая, старшыня раённай ветэранскай арганізацыі Кацярына Палоўнікава і многія іншыя.

Абяцанні працягваць добрыя традыцыі надалей, зараджаць моладзь патрыятычнымі ідэямі выказаў старшыня арганізацыі капітан 2 рангу Анатоль Бычкоў.

Ян. Вайтовіч

ЗДАРЭННІ

НА СТАДЫЁНЕ АБВАЛІЛСЯ АГАРОДЖА

У Віцебску падчас футбольнага матчу абрынулася адна агароджа сектара стадыёна: 14 чалавек упалі з вышыні і атрымалі траўмы.

Абвальванне агароджы адбылося позна ўвечары 26 траўня на тэрыторыі Цэнтральнага спартыўнага комплексу на праспекце Люднікава ў Віцебску.

Па словах заўзятараў, якія прысутнічалі на матчы "Віцебск" – "БАТЭ", 14 чалавек упалі з вышыні каля 2 метраў у выніку абвальвання вялікага – каля 10 метраў – пралёта металічнай агароджы аднаго з глядацкіх сектараў.

ФК «Віцебск» учора перамог дома чэмпіёна краіны «БАТЭ» з лікам 1:0. Па словах відавочцаў, віцебскія заўзятары вельмі

радаваліся поспеху сваёй каманды. Пасля перамогі над «БАТЭ» да свайго фан-сектара падышлі віцебскія футбалісты, і заўзятары кінуліся да агароджы, сталі на яго залазіць. Канструкцыя з металу не вытрымала і абрынулася.

8 чалавек даставілі ў бальніцу, шасцёрых ўжо адпусцілі дадому, двое працягваюць лячэнне, паведамлілі ў эфіры тэлеканала «Беларусь 1». СК праводзіць праверку па факце інцыдэнту.

vitebsk.cc

Пераклад з расейскай рэдактара

ЛЕГКАВУШКА З'ЕХАЛА Ў КАНАЛ

У Шумілінскім раёне «Рэно Лагуна» вылецеў у меліярацыйны канал - пацярпела пасажырка.

Дарожна-транспартнае здарэнне адбылося 18 траўня каля 11.45 на 29-м км аўтадарогі Віцебск - Полацк – мяжа Латвіі, у Шумілінскім раёне.

Як паведамляе ДАІ Віцебскай вобласці, кіроўца 1958 года нараджэння, рухаючыся на аўтамашыне Renault Laguna, пры выбары хуткасці не ўлічыў асаблівасці і стан транспартнага сродку, не

справіўся з кіраваннем і з'ехаў у меліярацыйны канал.

«У выніку ДТЗ пасажырка 1983 года нараджэння, якая знаходзілася на заднім сядзенні, атрымала цялесныя пашкоджанні і была дастаўлена ў УАЗ «Шумілінская ЦРБ», – паведамлілі ў ДАІ.

Сяргук Крупскі паводле abw.by

Пераклад з расейскай рэдактара

ПАЖАР У ІНТЭРНАЦЕ

У Шуміліне 3-за пажару ў інтэрнаце эвакуявалі 22 дарослых і 13 дзяцей. Пажар адбыўся ў размешчаным на вуліцы Юбілейнай вуліцы будынку інтэрната ПМК-70.

Прыбыўшыя на выклік пажарныя выявілі, што ў будынку ўжо гарыць калідор пакоя № 6, а задымленне распаўсюдзілася на першы паверх пяціпавярховага інтэрната.

Ратавальнікі звёнаў газыдымаахоўнай службы пры дапамозе кіслародных масак вывелі 66-гадовую пенсіянерку, якая пражывала ў пакоі № 15 і 30-гадовую маці з 6-гадовым дзіцем з пакоя № 18. Выратаваныя жыхары інтэрната не пацярпелі і пасля агляду медыкамі былі адпушчаныя дадому.

Узгаранне адбылося ў пакоі 60-гадовай пенсіянеркі, якая ў гэты момант знаходзілася ў ваннай. Ёй удалося пакінуць падпаленае памяшканне самастойна, жанчына таксама не пацярпела.

Пажарныя разам з работнікамі інтэрната па лесвічных маршах эвакуіравалі з размешчаных вышэй паверхаў будынка 35 чалавек, з іх 13 дзяцей.

Сігналацыя, якая спраўна спрацавала, дазволіла ліквідаваць пажар у заспетых памерах і не дапусціць гібелі людзей, паведамляецца прэс-службай ПМЧ.

Пажарам у калідоры

блока знішчана маёмасць, пашкоджана ўваходныя дзверы, закураны столь і сцены, а ў агульным калідоры – закураны сцены. Па версіі ратавальнікаў прычынай узнікнення пажару могуць стаць парушэнне правілаў эксплуатацыі электрасетак і электраабсталявання.

Сяргук Крупскі паводле звадак mchs.gov.by

АБ'ЯВА

• Каб атрымліваць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі «Світанак», то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/svitanak.html> для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

НАША ЎЛАДА

СТАМІЎСЯ АД УЛАДЫ

Цяпер ужо мала хто памятае, што 10 сьнежня 2013 году Лукашэнка правёў вялікую нараду па пытаннях будаўнічай галіны, якая праходзіла ў Палацы Незалежнасьці і працягвалася амаль 6 гадзін. На яе былі запрошана больш за 250 удзельнікаў, у тым ліку вышэйшыя службовыя асобы краіны, чальцы ўраду, кіраўнікі мясцовай вэртыкалі ўлады.

Тады кіраўнік Беларусі назваў гэта мерапрыемства знакавай падзеяй і паабяцаў, што падобныя нарады стануць рэгулярнымі, на іх будуць абмяркоўвацца найбольш надзённыя і значныя для людзей пытаньні разьвіцьця эканомікі і грамадства на сярэдне- і доўгатаэрміновую пэрспэктыву. Лукашэнка адзначыў, што гэты форум бачыцца яму свайго роду аналягам пленума Цэнтральнага Камітэту Кампартыі ў савецкія часы, калі з усіх рэгіёнаў зьбіраліся кіраўнічыя кадры і адкрыта абмяркоўвалі, сумесна вырашалі найважнейшыя пытаньні жыцця грамадства.

Ён заявіў: «Такога фармату і шырокага складу ўдзельнікаў патрабуюць як актуальнасьць тэматыкі, так і неабходнасьць усебаковага абмеркаваньня рэальнай сытуацыі ў вельмі важных сфэрах дзейнасьці, каб дайсьці да кожнага

рэгіёну, кожнай арганізацыі... Неабходна часцей, як мінімум раз на паўгода, зьбірацца ў такім складзе, каб на сыстэмнай аснове даваць сыгналы ўсю грамадзтву пра праблемы, якія ўзьнікаюць, і шляхі іх вырашэньня... Таму мы дамовіліся, што ў пэрспэктыве такія нарады стануць нормай». Лукашэнка анансаваў, што дзьве наступныя нарады будуць прысьвечаныя праблемам ЖКГ і разьвіцьцю аграпрамысловага комплексу.

Хутка будзе чатыры гады, як былі абнародаваныя тыя пляны. Але ніякіх падобных нарадаў у выглядзе пленумаў ЦК больш не адбылося.

Пра гэта можна было б забыцца, калі б ня новыя факты нязвычайнага ўласнага абыякаваньня.

Таксама было абыякаваньне правесці вялікую нараду па пытаньні адукацыі ў краіне.

На сакавік была запланаваная

нарада па пытаньнях рэфармаваньня дзяржаўнай уласнасьці. Гэтага патрабуе МВФ.

Старшыня Цэнтравыбаркаму Ярмашына некалькі разоў паведамляла, што ў сакавіку павінна была прайсьці нарада па рэфармаваньні выбарчага заканадаўства. На гэтым настойваюць АБСЭ і Эўразьвяз.

Але ўсё гэтыя пляны і намеры падвісьлі.

9 сакавіка Лукашэнка даручыў да 1 красавіка дапрацаваць дэкрэт № 3 аб дармадах і прадставіць яму на падпіс. Але лёс дэкрэту невядомы.

14 сакавіка Лукашэнка заявіў, што трэба заслухаць справаздачу ўраду пра тэндэнцыі і сытуацыю ў эканоміцы па выніках першага кварталу. Мерапрыемства плянавалася правесці ў пашыраным складзе, зьбіраліся запрасіць больш за 300 чалавек. Прайшло больш за месяц, першы квартал скончыўся, і 21 красавіка, выступаючы з пасланьнем да беларускага народу і Нацыянальнага сходу, Лукашэнка чарговым разам паабяцаў: «Больш дэтальна сытуацыю ў эканоміцы краіны мы бліжэйшым часам разгледзім на пасяджэньні ўраду, а дакладней, пры справаздачы

ўраду перад прэзыдэнтам. Гэта будзе бліжэйшым часам з удзелам нашых дэпутатаў і сэнатараў, Нацыянальнага банку, усёй вэртыкалі ўлады і кіраўнікоў найважнейшых арганізацый».

Ужо канец траўня, хутка скончыцца другі квартал, а нарады ўсё няма.

Такім чынам, мы маем цікавую і вельмі адметную сытуацыю. Да таго, што палітычнае кіраўніцтва ня ў стане вырашыць ніводнае эканамічнае пытаньне, мы ўжо неяк прывычаліся. Ніводзін праект па мадэрнізацыі не завяршыўся посьпехам, то бок ня стаў акупным.

Але цяпер мы бачым, што нават правядзеньне чыста бюракратычнага мерапрыемства становіцца вялікай праблемай. Бо ў кіраўніцтва няма адзінства і ідэй, яно проста ня здольнае да ўцягнутых рашэньняў. Гэта прыкмета паралічу дзяржапарату. Адзінае, што ён можа, — гэта прыдушыць апазыцыю і вулічныя пратэсты.

Напрошваецца адна гістарычная аналёгія. У апошнія гады свайго жыцця хворы і стары Ёсіф Сталін рэдка прыяжджаў у Крэмль. Ён сядзеў на дачы ў Кунцаве і час ад часу прымаў сваё бліжэйшае

атачэньне, прычым позна вечарам у форме застольяў. Паколькі ўся сыстэма дзяржаўнага кіраваньня была завязаная на адным чалавеку, то насыпелыя рашэньні па пытаньнях палітычнага, эканамічнага і грамадзкага жыцця не прымаліся. 13 гадоў не праходзілі съезды Кампартыі, гадамі не праводзіліся пленумы ЦК. Сталін стаміўся ад працы і цешыўся сваім статусам паўбога.

І брэжнеўскі застоі надыйшоў тады, калі першая асоба апынулася ў стане фізычнай і псыхалёгічнай неадэкватнасьці.

У палітычнай сыстэме, дзе ўсе больш-менш важныя рашэньні прымаюцца на вяршыні адміністрацыйнай піраміды, вельмі шмат залежыць ад першай асобы. Любая заміна гэтай асобы паралізуе працу ўсяго дзяржаўнага апарату. І справа тут ня толькі ў пэўнай разгубленасьці і адсутнасьці новых ідэй, няздольнасьці рэагаваць на новыя выклікі. Чалавек за 23 гады ва ўладзе можа проста стаміцца. Хочацца адпачыць. Дый хакейную трэніроўку нельга ж прапускаць.

**Валер Карбалевіч
"Радые Свабода"**

АЗБУКА ПАЛІТАЛОГІІ

«ВОЛЬНАЯ БЕЛАРУСЬ» БЕЗ БЕЛАРУСАЎ

Поспех рэформаў у першую чаргу залежыць ад здольнасьці рэфарматараў ствараць кааліцыі ў сваю падтрымку. Прапануем 3001-е абмеркаваньне праграмы «Вольная Беларусь», падрыхтаванай калектывам аўтараў на чале з Зянонам Пазьняком.

Невясьлёная сацыялогія

У першым абзацы дакумента палітычны рэжым у Беларусі названы недэмакратычным і аўтарытарным. Адзначаецца, што ён праводзіць палітыку прамаскоўскай унутранай акупацыі і русіфікацыі. Абмяркоўваць тут, на першы погляд, няма чаго. Палітыка кожнага аўтарытарнага і недэмакратычнага рэжыму можа разглядацца як акупацыйная. Гэта падставовая паліталагічная ісціна.

Звернемся па каментар да амерыканскага эканаміста Мансура Олсана, які разглядаў сучасныя дзяржавы як вынік супрацьстаянн паміж бандытамі-гастралёрамі і мясцовымі стацыянарнымі бандытамі. Калі першыя

ўладзе не абавязкова быць прамаскоўскай. Свая, родная ўлада з гэтай задачай здольная выдатна спраўляцца. Яна ж не па ўказанні з Масквы, а дзеля вырашэньня ўласных задач зацікаўленая ў русіфікацыі.

Звернемся да табліцы, складзенай на падставе апытанняў НІСЭПД. У год першых прэзідэнцкіх выбараў у паўсядзённых зносінах карысталіся беларускай мовай 16%, праз тры гады — 6%, а яшчэ праз два — толькі 3%. Адкуль такая дынаміка? Ніякая палітыка русіфікацыі не магла быць яе прычынай, тым больш, што колькасць рускамоўных за гэты ж час не ўзрасла, а скарацілася!

Парадокс тлумачыцца проста. Перабудова пераваля насельніцтва былых рэспублік

прызнацца нават самому сабе ў выкарыстанні траянкі рэспандэнта было няпроста. Але ў 1997 годзе ўсё ўстала на свае месцы.

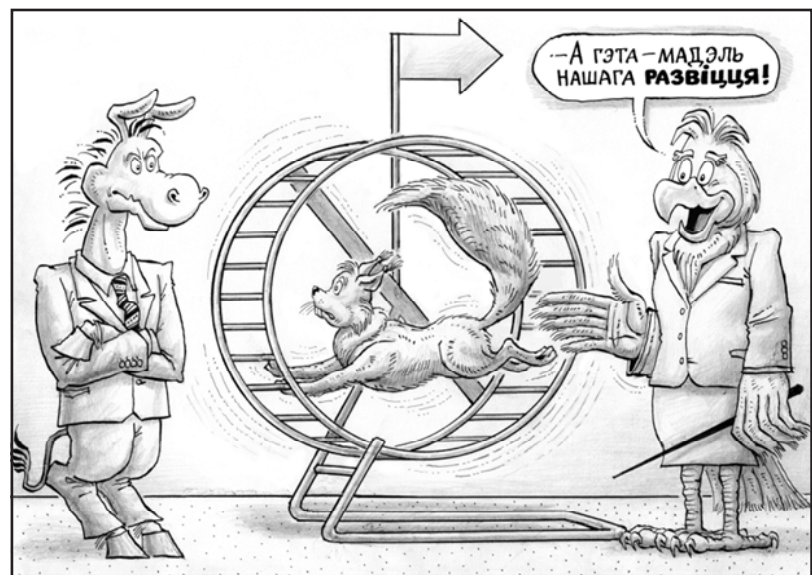
У год першых прэзідэнцкіх выбараў будучы адзіны палітык (АП) дзейнічаў рацыянальна, калі зрабіў двухмоўе часткай сваёй выбарчай праграмы. У маі 1995 года на першым канстытуцыйным рэфэрэндуме за наданне рускай мове роўнага статусу з беларускай прагаласавала 83,2% ад колькасці тых, хто прыняў удзел у рэфэрэндуме. Неабходна падкрэсліць, што падлік галасоў забяспечвала дзярмошынская ЦВК. Пра яе бесстароннасьць сведчыць, у прыватнасьці, яўка ў 64,8%. Праз паўтара года яўка падскочыла на 20 пунктаў — да звыклых па цяперашніх мерках 84,2%! Але гэта ўжо іншая гісторыя.

Нібы вавёрка ў коле

Беларускае грамадства, на думку аўтараў дакладу, засела ў XX стагоддзі. У гэтым галоўны вынік антынароднага рэжыму. Прыметнікі «аўтарытарны» і «антыдэмакратычны» нязгоды ў мяне не выклікаюць. Але чаму рэжым антынародны?

У 1994 годзе на першых і апошніх свабодных прэзідэнцкіх выбарах у Беларусі АП у другім туры падтрымала 80,3% выбаршчыкаў ад колькасці тых, хто прагаласаваў (56% ад спісачнага складу), ягонага апанента, прэм'ер-міністра Вячаслава Кебіча, — 14,2%. Паводле ўсялякіх мерак — больш чым пераканаўчая перамога!

Аднак звернемся да вынікаў першага тура. Кандыдаты ад нацыянальна-дэмакратычных сіл (Пазьняк, Шушкевіч) атрымалі на дваіх 22,7%, а іх ідэйныя апаненты з прасавецкага лагера

(Дубко, Кебіч, Лукашэнка, Новікаў) — 72,4% пры яўцы 79%. Калькулятар падказвае, што падтрымка другіх апынулася ў 3,2 разы вышэйшай. Больш пераканаўчай ілюстрацыі электаральнай структуры беларускага грамадства, мабыць, і не знайсці.

Першыя і ўсе наступныя прэзідэнцкія выбары зафіксавалі галоўную характарыстыку беларускага грамадства — раскол. Для разумення яго прыроды нам спатрэбіцца ўяўленне пра два тыпы ўзнаўлення культуры: статычны і інтэнсіўны.

Першы ўласцівы традыцыйнай цывілізацыі. Ён накіраваны на падтрыманне ўсіх сістэм грамадства ў нязменным стане ў адпаведнасці з уяўленнямі, што ідэалізуюць мінулае. Другі пануе ў ліберальнай цывілізацыі. Ён характарызуецца імкненнем пастаянна павышаць сацыяльную эфектыўнасць.

Сучасная Беларусь, безумоўна, выйшла за рамкі традыцыйнай цывілізацыі, але перайсці мяжу ліберальнай цывілізацыі так і

не здолела. Яна затрымалася ў прамежковым стане, які спалучае элементы абедзвюх цывілізацый.

«Раскол, — тлумачыць гісторык Аляксандр Ахізер, — паталагічнае стан грамадства, што характарызуецца супярэчнасцю паміж субкультурамі адной культуры». У нашым выпадку, гэта субкультуры, якія склаліся пад уплывам традыцыйнай і ліберальнай цывілізацый.

Расколатае грамадства — нібы вавёрка ў коле — бязьвісь па крузе, бо актывізацыя каштоўнасцяў адной часткі грамадства прыводзіць у дзеянне сілы іншай часткі грамадства, якая адмаўляе гэтыя каштоўнасці. Як тут ні прыгадаць ліберальную хвалю, спароджаную перабудовай, а ўслед за ёй актывізацыю прадстаўнікоў сацыяльнай перыферыі. Іх электаральная актыўнасць і забяспечыла першую перамогу будучаму пентачэмпіёну.

(скарочана)

**Сяргей Нікалюк
"Новы Час"**

ЯКОЙ МОВАЙ, У АСНОЎНЫМ, ВЫ КАРЫСТАЕЦЕСЯ У ПАЎСЯДЗЁННЫХ ЗНОСІНАХ?, %				
Мова зносін	11'94	11'97	03'99	06'15
Беларуская	16	6	3	3
Руская	68	41	42	69
Руская і беларуская	7	20	27	12
Змяшаная	6	35	27	16
Іншая	2	1	1	—

абіраюць насельніцтва па максімуму, дык другія «аптымізуюць» забраныя ў насельніцтва даходы, пачынаюць зберагаць іх і інвеставаць», што стварае ўмовы для трансфармацыі бандытаў у кіраўнікоў аўтакратаў.

Такім чынам, для правядзення палітыкі ўнутранай акупацыі

СССР са стану палітычнай апатыі ў стан палітычнага ўзбуджэння, складовай часткай якога стала нацыянальная (этнічная) мабілізацыя. Але ўжо да другой палове 1990-х гадоў яе рэсурс быў вычарпаны. Звярніце ўвагу на дынаміку варыянтаў адказаў: «руская і беларуская» і «змяшаная». У 1994 годзе

ОКОЛО ШКОЛЫ

А КОЛЯ ВДРУГ ПЕРЕДУМАЛ...

Коля не поддержал папу в его стремлении перенести начало уроков на 9 утра.

Чтобы окончательно не сойти с ума, давайте восстановим события по порядку.

21 апреля Лукашенко заявил, что его сын Николай не высыпается на уроках и хорошо бы начинать занятия в 9 утра. «Дать ребенку час утром поспать», — распорядился руководитель страны и потребовал «не смотреть, что родителям сложно в школу отправить ребенка, потому что они раньше идут на работу».

Уже на следующий день, 22 апреля, журналисты заловили министра образования и прямо поинтересовались, будут ли менять расписание в школах, на что тот ответил: «Давайте не будем пока будоражить родительскую общественность». И рассказал примерно все то, о чем родители и СМИ говорили весь следующий месяц: о позднем окончании второй смены, о подвозах детей к школам и

графиках работы родителей.

Но президент на этом не успокоился, и уже 12 мая жестко потребовал: «Надо нам менять график работы школ. Раньше девяти часов уроки начинать не надо».

Пока родители и учителя негодовали, указывая, что в системе образования есть и более насущные проблемы, нежели невысыпающийся Коля, Министерство потихоньку начало высылать письма с требованием начинать занятия в 9 утра или дать, как минимум, серьезное обоснование, почему это невозможно.

И тут случилось самое смешное. 16 мая выяснилось, что та самая школа в Острошицком городке, где на первом уроке «все спят» и Коля «прикорнул», ничего в своем графике менять не собирается. Там вообще были искренне удивлены

вопросом о том, готовы ли они перенести на час уроки: «У нас же дети из Бродка ездят, на 7:20».

Но Лукашенко не сдавался и продолжал настаивать. Скоро белорусы узнали, что согласно санитарным нормам и правилам, оптимальное время для начала уроков в школе — 9 утра. (Интересно, а где можно получить компенсацию за подорванное здоровье тем, кто все школьные годы проучился с 8-ми или «недосып» зачтется в трудовой стаж при выходе на пенсию?)

«Как вы думаете, кто победит? Коля или родители всей страны?»

А пока школы придумывали лазейки, как «свинтить» от такого настойчивого предложения, Минобразования 26 мая официально подтвердило: уроки начинать с 9 утра! Лукашенко лично доложили, что его распоряжение выполнено и более 80% школ будут начинать занятия в новом учебном году с 9 утра.

В общем, школа взяла равнение

на Колю. Но тут оказалось, что Коля передумал. Вернее, даже не передумал, а в принципе и не хотел ничего менять в своем школьном графике.

Рассказывая сегодня про реакцию сына на инициативу о переносе начала уроков, Лукашенко поведал: — Утром одно мнение я уже получил: ты не то делаешь, не надо в 9 часов. Как родители детей повезут? Это же не сын президента едет, — процитировал глава государства слова своего сына, посещая сш №61.

Вот так: школы «ператрахнули», детей напрягли, родителей заткнули, за один месяц переписали все правила и нормы. И все ради одного мальчишка, которого папа, оказывается, не так понял. Ну разве не анекдот?

И можно было бы посмеяться, если бы героями этого анекдота не оказались все мы.

Светлана Метёлкина
gazetaby.com

НАВАЦЫЯ

БЕЛОРУСЫ ХОТЯТ РЕФОРМ...

Почти 79% граждан Беларуси — за реформы. Но глава государства держится за анахроничную экономическую модель, опасаясь политических рисков ее трансформации, а Лукашенко переводит стрелки на контроль за ценами...

Александр Лукашенко похвалил инициативу Федерации профсоюзов Беларуси (ФПБ) организовать народный контроль за ценами на торговых объектах. Независимые экономисты считают, что это популизм. Нужно развивать рынок, конкуренцию, а не (как любили некогда выражаться большевики) бить по хвостам.

Причем сегодня, похоже, даже рядовая масса настроена по отношению к экономическим реформам прогрессивнее, чем руководство Беларуси. В этом плане показательные результаты свежего исследования Белорусской аналитической мастерской (БАМ, Варшава), которой руководит известный социолог Андрей Вардомацкий. 78,9% белорусов ответили «да» на вопрос, нужны ли нашей стране экономические реформы.

У нас контролеров и так до черта «Слышал, что вы хотите организовать народный контроль за ценами в магазинах, — заметил Лукашенко 19 мая на встрече с председателем ФПБ Михаилом Ордой. — Все в отчетах статистики и правильно, и хорошо по методикам, но в магазинах по основным товарам, основным продуктам питания ситуация может быть другая. Какая она — кто, как не профсоюзы, это лучше всего знают».

Эта сцена оставила впечатление хорошо продуманного и разыгранного перед широкой публикой спектакля.

Независимые обозреватели, оппозиция критикуют ФПБ за полную лояльность, подыгрывание властям. Официозные профсоюзы сидели как мышь под метлой, когда

в феврале — марте по всей стране проходили вспыхнувшие именно на почве социального неблагополучия протесты так называемых дармоедов.

А теперь вот и глава государства, и ФПБ демонстрируют заботу о том, чтобы содержимое потребительской корзины не слишком разоряло простого человека.

«Если не растут доходы, то не должны расти и цены. А что мы видим? Многие ведомства поднимают их на глазах», — рассуждает Орда. Теперь в ФПБ создана рабочая группа по мониторингу цен на социально значимые товары и услуги.

Да, но белорусская экономика и так страдает от засилья контролеров. Даже Лукашенко время от времени требует, чтобы проверок стало меньше, чтобы предпринимателей не так дергали.

А тут получается, что армия контролеров лишь вырастет. Причем полномочия и компетентность рекрутируемых профсоюзами проверяльщиков под вопросом. Все это слишком уж смахивает на большевистскую борьбу со спекулянтами.

Инфляцию может спровоцировать именно «забота о народе»

Правда, в последние несколько лет правительству и Национальному банку удалось сбить инфляцию. После сумасшедшего 2011 года, когда цены подскочили на 108,7%, их индекс последовательно снижался: 2012 год — 21,8%, 2013 — 16,5%, 2014 — 16,2%, 2015 — 12%, 2016 — 10,6%. За январь — апрель нынешнего года по сравнению с показателем за декабрь потребительские цены выросли на 2,4%.

Так что есть все шансы уложиться

в годовой прогноз инфляции — 9%. Если — внимание! — экономику не начнут накачивать пустыми деньгами, исполняя указание Лукашенко довести среднюю зарплату в нынешнем году до тысячи рублей.

Иначе говоря, угрозу чересчур стремительного роста цен несет в себе именно волюнтаристская задача форсированного увеличения зарплат. Напомню: гиперинфляционный взрыв 2011 года последовал именно после того, как к президентским выборам-2010 среднюю зарплату взвинтили до 500 долларов в эквиваленте.

Лукашенко, памятуя печальный опыт, ныне твердит, что повышать заработки следует за счет роста производительности труда.

Но давайте прикинем. За март средняя зарплата в Беларуси составила только 770,6 рубля. Поднять ее до конца года еще на 230 рублей за счет скачка производительности (выбрасывать людей с предприятий Лукашенко запрещает), тем более в условиях затяжной рецессии (только в последние месяцы фиксируется слабое оживление экономики: 0,5% роста ВВП за январь — апрель), просто-напросто невозможно. Значит, снова велик риск наступить на те же грабли.

Массу достала безнадега

Прошли времена, когда изрядная часть населения по-детски радовалась хрустящим свежее отпечатанным купюрам в кошельках накануне очередной избирательной кампании. Электорат, похоже, уловил: это у нас не к добру, потом жди обвала.

Действительно, уже дважды за годы своего правления Лукашенко давал белорусам по 500 долларов среднего заработка в эквиваленте, и оба раза после этого экономика мстила. Следовали обвал курса национальной валюты, скачок

инфляции, а уровень средней зарплаты снова падал ниже сакральной черты.

Экономисты подчеркивают, что виной — старая экономическая модель, которая просто не может обеспечить высоких темпов роста и на этой базе — натурального повышения благосостояния.

Но поскольку на самом вершине политической воли к реформам очевидно недостает, Лукашенко раз за разом возвращается к идее фикса административного удержания цен при административном же (через давление на вертикаль, директорат) подъеме зарплат.

В частности, выступая 21 апреля с ежегодным посланием, президент, раскритиковав министра торговли за ставку на конкуренцию как регулятор цен, заявил: «И никакие реформаторы и МВФ вам не указ. Контролируйте ценообразование... Не слушайте никого, кто будет убеждать вас в необходимости либерализации».

Между тем среди населения ныне, как видим, силен запрос именно на экономические реформы. Здесь, правда, следует отметить, что саму суть реформ масса понимает неоднозначно.

Например, согласно тому же опросу, проведенному БАМ в период с 28 марта по 13 апреля по всей Беларуси (в нем приняли участие 1063 человека по репрезентативной выборке), из тех, кто выступает за реформы, 57,4% считают, что суть реформирования должна состоять в уменьшении роли государства в экономике, а 31,1%, напротив, полагают, что государство должно увеличить свою роль в экономике.

Это означает, что массу уже достала безнадега. Это значит, что публику не греют спектакли с фальшивой заботой о народе.

Александр Класковский
БЕЛАПАН